

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของผู้เสพกัญชา¹

ส.ต.อ.วัฒนา สีสุข²

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของผู้เสพกัญชา มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี รวมไปถึงกฎหมายต่างๆทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่า การใช้กัญชาครั้งแรกมีขึ้นเมื่อราว 2700 ปี ก่อนคริสตกาลหรือราว 4,700 ปีมาแล้ว โดยจักรพรรดิเสินหนงแห่งประเทศจีน ในตำรายาเก่าแก่ของจีนได้ใช้กัญชาเป็นยารักษาโรคเกาต์ ข้ออักเสบ มาลาเรีย เหน็บชาท้องผูก และอาการเหม่อลอย³เรียกได้ว่ามีประโยชน์หลายประการแต่ก็มีโทษด้วยหากใช้ไม่ถูกวิธี เช่น อารมณ์ผิดปกติ มีอาการทางจิต หวาดระแวง ประสาทหลอน หรือส่วนที่มีผลต่อสติปัญญา ทำให้การตัดสินใจบกพร่อง คิดอ่านช้า ความจำบกพร่อง เพิ่มความเสี่ยงซึมเศร้า การสั่งการกล้ามเนื้อและการประสานการเคลื่อนไหวบกพร่อง หรือหากใช้ในหญิงมีครรภ์พบว่าทารกมีความเสี่ยงต่อการพัฒนาทางสมองในแง่ความจำการเรียนรู้และปัญหาพฤติกรรม รวมถึงมีความเสี่ยงต่อการเสพยาเมื่อโตขึ้น⁴ การได้รับกัญชามาก ๆ จะสัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ช้าลงของไข้เข้าสู่สมอง ซึ่งส่งผลต่อการตายคลอดการตั้งครรภ์นอกมดลูกหรือความล้มเหลวในการฝังตัวของตัวอ่อนได้ และสารเคมีในกัญชาสามารถผ่านรกไปยังทารกในครรภ์ได้ และสาร Tetrahydrocannabinol ในกัญชาสามารถส่งผ่านจากมารดาไปยังทารกผ่านทางรกซึ่งสารดังกล่าวส่งผลต่อพัฒนาการของทารกในเรื่องของระบบประสาทส่วนกลาง เยื่อหุ้มสมองส่วนหน้า ในด้านการทำหน้าที่ และการเจริญเติบโต ภาวะความดันโลหิตสูงและภาวะซึมเศร้าในขณะตั้งครรภ์⁵

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของผู้เสพกัญชา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เตชะมาและคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม อินทรมพรรษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิต สิริพิทุร

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³สมยศ สุกกิจไพบูลย์, กัญชายาวิเศษเล่ม 2 กัญชารักษามะเร็ง, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน, 2562.

⁴ระพีพงศ์ สุพรรณไชยมาตย์และโชษิตา ภาวสุทธิไพสิฐ, รายงานการทบทวนสถานการณ์ของประโยชน์และโทษที่อาจเกิดจากการใช้กัญชาทางการแพทย์และการเปิดเสรีกัญชา, งานวิจัยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2560, หน้า 20.

⁵กัญชากับการตั้งครรภ์ [Online available] <https://chulalongkornhospital.go.th/kcmh/line/กัญชากับการตั้งครรภ์/>. (2566) 14 เมษายน.

⁶จิตติพร สุวรรณอำภา และคณะ, วารสารพยาบาลสาธารณสุข. มกราคม - เมษายน 2565 ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 หน้า 159-160.

ส่วนในประเทศไทย เราใช้กัญชาในการรักษาโรคมาตั้งแต่สมัยอยุธยาในยุคสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยใช้เป็นส่วนผสมสำคัญในตำรับแพทย์แผนไทยถึง 98 ตำรับ ส่วนใหญ่ใช้รักษาอาการนอนไม่หลับ อาการปวด ตกลือด ช่วยให้อาหารเจริญอาหาร แก้ลมชัก ขับลม และบำรุงกำลัง ส่วนการปราบปรามกัญชาในประเทศไทย เริ่มในสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยขณะนั้นได้มีพระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ.2477 ซึ่งห้ามให้ผู้ใดปลูก นำเข้า ซื้อขาย หรือเสพกัญชาเด็ดขาด ไม่เช่นนั้นจะได้รับโทษทั้งจำและปรับอย่างรุนแรง จนกระทั่ง ปี พ.ศ.2522 รัฐบาลไทยออก พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยจัดกัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 5 ซึ่งครอบคลุมทุกส่วนของพืชไม่ว่าจะเป็นใบ ดอก ยอด ผล ยาง ลำต้น รวมถึงสารที่มีอยู่ในพืชกัญชาด้วย⁷

ปัจจุบันในประเทศไทย “กัญชา” ได้ถูกปลดออกจากการเป็นยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เว้นแต่กัญชาในรูปที่เป็นสารสกัดที่มีความเข้มข้นของสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล(tetrahydrocannabinol, THC) ที่มีความเข้มข้นมากกว่าร้อยละ 0.2 โดยน้ำหนักเท่านั้นที่เป็นยาเสพติดให้โทษส่งผลให้ส่วนต่าง ๆ ของกัญชาไม่ว่าจะเป็นก้าน ใบ ช่อ ดอกหรือลำต้น ไม่จัดเป็นยาเสพติดให้โทษอีกต่อไป ซึ่งแตกต่างกับในอดีตที่กัญชาถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของพืชกัญชาหรือในรูปของสารสกัดก็ตามซึ่งผู้ที่ครอบครองหรือเสพย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ในต่างประเทศมีหลายประเทศที่กำหนดให้กัญชามีสถานะที่ถูกกฎหมาย เช่น ประเทศอูรุกวัย (Uruguay) ซึ่งเป็นประเทศแรกในโลกที่ออกกฎหมายกำหนดให้กัญชามีสถานะที่ถูกกฎหมายและสามารถใช้กัญชาเพื่อสันตินาการได้ มีความมุ่งหมายที่จะนำกัญชาออกจากตลาดยาเสพติดชนิดอื่นๆ ที่มีความรุนแรงมากกว่า และแม้ว่าอูรุกวัยจะเป็นประเทศแรกที่กำหนดให้กัญชามีสถานะที่ถูกกฎหมายและสามารถใช้ในการสันตินาการได้แต่ก็มีการวางมาตรการกำหนดควบคุมการส่งออก นำเข้า เพาะปลูก ผลิต และจำหน่ายกัญชาต้องผ่านขั้นตอนของกฎหมายและมีมาตรการควบคุมการใช้กัญชา เช่น การใช้กัญชาเพื่อรักษาโรคอนุญาตให้ประชาชนใช้ได้โดยไม่จำกัดเงื่อนไข ส่วนการใช้เพื่อนันทนาการ ผู้ใช้จะต้องมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

⁷กัญชา vs กัญชง ประวัติความเป็นมาและความต่างในความเหมือน[Online], Available

URL: <https://www.baanlaesuan.com/145563/plant-scoop/marijuana>, 2566 (20 มีนาคม)

การขายกัญชาอนุญาตให้บุคคลซื้อได้คนละไม่เกิน 10 กรัม ต่อสัปดาห์ห้ามสูบกัญชาในที่สาธารณะ ห้ามขายยานพาหนะขณะเสพกัญชา เป็นต้น⁸

ภายหลังจากที่มีการปลดกัญชาออกจากการเป็นยาเสพติดให้โทษแล้ว พบว่ามีผู้ให้ความสนใจใช้กัญชาเป็นจำนวนมากแต่ก็ปรากฏว่าด้านลบออกมาตามสื่อสังคม เช่น กรณีของเด็กนักเรียน 3 รายในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ หนีเรียนไปเสพกัญชาโดยวิธีนำมาสูบและดื่มน้ำเพราะมีความเข้าใจว่ากัญชาไม่เป็นสิ่งผิดกฎหมาย⁹หรือในกรณีของนักเรียนชั้น ม.1 ในโรงเรียนโคกสำโรง จังหวัดลพบุรีถูกรุ่นพี่ ม.3 บังคับให้สูบกัญชาจนช็อกหมดสติ¹⁰จากนั้นภาครัฐก็ได้พยายามหาแนวทางมาควบคุมการใช้กัญชา โดยได้มีการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ.2565 แต่ประกาศดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างครอบคลุม เพราะมีเพียงบทกำหนดห้ามมิให้จำหน่ายสมุนไพรควบคุมหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าให้กับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร นักเรียน นิสิตหรือนักศึกษาเท่านั้น แต่กลับมิได้มีบทบัญญัติห้ามผู้ที่มีอายุน้อย หรือห้ามสตรีมีครรภ์เสพกัญชาแต่อย่างใดหรือการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับกัญชาและกัญชงในสถานศึกษา ส่วนราชการ หรือหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ห้ามมิให้นักเรียน นักศึกษา หรือนุเคราะห์ของสถานศึกษา ส่วนราชการใช้กัญชาหรือกัญชงเพื่อการนันทนาการใด ๆ จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีเพียงบทบัญญัติห้ามนักเรียน นักศึกษาหรือนุเคราะห์ของสถานศึกษาเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมพอที่จะห้ามเด็กที่ไม่ได้อยู่ในฐานะนักเรียน นักศึกษา ที่จะต้องห้ามใช้กัญชาหรือกัญชงตามประกาศฉบับนี้ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่ากัญชามีทั้งประโยชน์และโทษอยู่ด้วยกันหากใช้โดยปราศจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ย่อมจะส่งผลให้เกิดโทษมากกว่าเกิดประโยชน์ นั่นเอง

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าปัจจุบันการใช้กัญชาอย่างเสรี ไม่มีกฎหมายมาควบคุมอย่างเหมาะสม ยังมีปัญหาอยู่หลายประการทั้งต่อตัวผู้ใช้เองและต่อสังคม หากใช้โดยปราศจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งสามารถสรุปประเด็นปัญหาได้ดังต่อไปนี้

⁸พลรัฐ วงษ์พิริยชัย, “มาตรการทางกฎหมายในการปลูกและการใช้กัญชา: กรณีประเทศอูรูกวัย,” วารสารกฎหมายและสังคมรังสิต, 4, 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2565), หน้า 43-47.

⁹บุรีรัมย์ ตรี.และครูฝ่ายปกครอง รวบ 3 นักเรียนชายหนีเรียนมั่วสูมสูบกัญชา ชดน้ำกระท่อม [Online], available URL: <https://siamrath.co.th/n/419152>, 2566 (18 พฤษภาคม).

¹⁰นักเรียน ม.1 ถูกพี่ ม.3 บังคับสูบกัญชา หมดสติ หัวใจหยุดเต้น[Online], available URL: <https://www.pptvhd36.com/newsA1/190213>, 2566 (18 พฤษภาคม).

ประเด็นปัญหาประการที่หนึ่งปัญหาเกี่ยวกับหญิงมีครรภ์เสพกัญชา เนื่องจากในปัจจุบันประมวลกฎหมายยาเสพติดได้ยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 และมีได้บัญญัติให้กัญชาเป็นยาเสพติดอีกต่อไป อีกทั้งมีได้บัญญัติห้ามมิให้หญิงมีครรภ์เสพกัญชา ทำให้หญิงมีครรภ์สามารถเสพกัญชาได้โดยเสรีดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่ากัญชามีทั้งคุณและโทษ เมื่อประเทศไทยปล่อยให้กัญชาเป็นพืชเสรีไม่ผิดกฎหมายอีกต่อไป ในบุคคลบางประเภทควรจะมีกฎหมายห้ามมิให้เสพกัญชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหญิงมีครรภ์ พบว่าทารกที่มีมารดาใช้กัญชาระหว่างตั้งครรภ์มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการทางสมองในแง่ความจำการเรียนรู้และปัญหาพฤติกรรม รวมถึงมีความเสี่ยงต่อการเสพกัญชาเมื่อโตขึ้นการได้รับกัญชามาก ๆ จะสัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ช้าลงของไข้เข้าสู่มดลูก ซึ่งส่งผลต่อการตายคลอด การตั้งครรภ์นอกมดลูกหรือความล้มเหลวในการฝังตัวของตัวอ่อนได้ สารเคมีในกัญชาสามารถผ่านรกไปยังทารกในครรภ์ได้และสาร Tetrahydrocannabinol ในกัญชาสามารถส่งผ่านจากมารดาไปยังทารกผ่านทางรกซึ่งสารดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนาการของทารกในเรื่องของระบบประสาทส่วนกลาง เชื้อหุ้มสมองส่วนหน้า ในด้านการทำหน้าที่ และการเจริญเติบโต ภาวะความดันโลหิตสูงและภาวะช็อคในขณะตั้งครรภ์ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งมารดาเองและทารก โดยทารกที่คลอดออกมามีการพัฒนาสมองหรือร่างกายของทารกไม่สมบูรณ์ ทารกที่คลอดมานั้นต่อไปต้องเติบโตเป็นอนาคตของชาติและพัฒนาประเทศต่อไป หากปล่อยให้มีการเสพกัญชากันอย่างแพร่หลายและไม่มีมาตรการในการควบคุม นอกจากจะส่งผลต่อทั้งมารดาเองและทารกในครรภ์แล้ว ยังส่งผลกระทบต่ออนาคตของประเทศในภาพรวมด้วย ดังนั้น เมื่อการเสพกัญชาในหญิงมีครรภ์เกิดผลกระทบต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาจึงมีความจำเป็นจะต้องบัญญัติเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อควบคุมมิให้หญิงมีครรภ์เสพกัญชา

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้เสพกัญชา เนื่องจากในปัจจุบันประมวลกฎหมายยาเสพติดมิได้บัญญัติควบคุมให้พืชกัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษแต่อย่างใดซึ่งแตกต่างกับในอดีตที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ได้บัญญัติกำหนดให้กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษดังที่ได้กล่าวมาแล้ว อีกทั้งประมวลกฎหมายยาเสพติดมิได้บัญญัติกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้เสพกัญชาไว้ทำให้ผู้ที่มิใช่น้อยสามารถเข้าถึงหรือเสพกัญชาได้ง่ายขึ้น เมื่อในปัจจุบันประเทศไทยยกเลิกบทบัญญัติของกฎหมายว่ากัญชาไม่ใช่นยาเสพติด การมีไว้ในครอบครองหรือการเสพกัญชาไม่ถือว่าผิดกฎหมายอีกต่อไป โดยการเสพกัญชาในเด็กนั้นส่งผลกระทบต่อที่รุนแรง โดยเฉพาะผลกระทบต่อสมองของเด็กและวัยรุ่น เช่น พัฒนาการล่าช้า ปัญหาพฤติกรรมเขavnปัญญาลดลง และส่งผลกระทบต่อด้านอารมณ์และจิตใจ เช่น เสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคจิตเภท ภาวะฆ่าตัวตาย หรือเสี่ยงต่อการเกิดสารเสพติดชนิดอื่น ๆ รวมถึงส่งผลเสียต่อสุขภาพกายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเมื่อเด็กคือผู้ที่จะนำพาประเทศชาติดำเนินไปในอนาคต หากไม่มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองตั้งแต่ต้น ทั้งนี้

สามารถบัญญัติกฎหมายขึ้นมาเพื่อคุ้มครองเด็กได้ ในภายหน้าเมื่อเมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วขอมุ่งเน้นการยากที่จะหาแนวทางในการแก้ไข ดังนั้น หากมีการปล่อยให้มีกรณีศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นหรือเด็กที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ขอมุ่งส่งผลเสียหลายประการดังที่ได้กล่าวมา จึงต้องมีการบัญญัติควบคุมมิให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เสพกัญชา

ปัญหาที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมผู้ขับขี่รถเสพกัญชา เนื่องจากในปัจจุบันอุบัติเหตุบนท้องถนนมีปริมาณมากขึ้นทุกวัน ส่วนหนึ่งมาจากปัญหาการเสพยาเสพติด ซึ่งในอดีตตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 7 กำหนดให้กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 5 และตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ทวิ ได้ระบุให้การขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษมีโทษตามกฎหมายแต่เมื่อภายหลังที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับได้ยกเลิกกัญชาว่าไม่เป็นยาเสพติดการขับขี่รถเสพกัญชาจึงไม่เป็นความผิดต่อกฎหมายอีกต่อไป นอกจากนั้นพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ก็มีได้บัญญัติห้ามผู้เสพกัญชามีให้ขับขี่รถบนท้องถนนดังเช่นในอดีตแต่อย่างใด แต่การเสพกัญชามีผลกระทบต่อร่างกาย โดยมีอาการทางระบบประสาท เช่น สับสน ชี้น เวียนศีรษะ เหน็ดเหนื่อย หงุดหงิด กล้ามเนื้อเกร็งกระตุกความรู้สึกเซื่องซึม กระบวนการคิดและการแก้ปัญหาบกพร่อง ซึ่งสามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางท้องถนนได้ เมื่อกัญชาไม่เป็นยาเสพติด พระราชบัญญัติจราจรทางบกมิได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้เสพกัญชาการขับขี่รถบนท้องถนน การขับขี่รถและเสพกัญชาจึงไม่มีโทษหรือความผิดตามกฎหมายดังนั้นจึงจะต้องบัญญัติควบคุมมิให้ผู้ขับขี่รถเสพกัญชา

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของผู้เสพกัญชาตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ผู้ศึกษาพบว่ามิใช่ข้อเสนอแนะ คือ

1.ปัญหาเกี่ยวกับหญิงมีครรภ์เสพกัญชาแต่เดิมนั้น ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 104 บัญญัติว่า “ห้ามผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ประเภท 2 หรือประเภท 5 หรือเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 หรือประเภท 2 เว้นแต่การเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 เพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือการเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดตามมาตรา 58 เพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือเสพเพื่อการศึกษาวิจัย” เห็นสมควรบัญญัติเพิ่มเติมในวรรคสองว่า “บุคคลดังต่อไปนี้เสพกัญชาให้ถือว่าเป็นผู้เสพยาเสพติดให้โทษตามวรรคแรก (1) หญิงมีครรภ์”

2.ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้เสพกัญชา ผู้ศึกษาเห็นว่าควร บัญญัติเพิ่มเติมในวรรคสองว่า ของมาตรา 104 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ดังเช่นปัญหาประการที่ 1 โดยบัญญัติเพิ่มเติมว่า “บุคคลดังต่อไปนี้เสพกัญชาให้ถือว่าเป็นผู้เสพยาเสพติดให้โทษตามวรรคแรก ... (2) หญิงมีครรภ์”

3.ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมผู้ขับขีรถเสพกัญชา เดิมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 43 ทวิบัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ขับขีรถเสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งนี้ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานจราจร หรือผู้ตรวจการมีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบผู้ขับขีรถบางประเภทตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าได้เสพยาเสพติดให้โทษหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามวรรคหนึ่งหรือไม่ และหากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าผู้ขับขีรถนั้นไม่ได้เสพ ก็ให้ผู้ขับขีรถนั้นขับรถต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ขับขีรถตามวรรคสองไม่ยอมให้ตรวจสอบ ให้หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานจราจร หรือผู้ตรวจการมีอำนาจกักตัวผู้นั้นไว้ เพื่อดำเนินการตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณีเพื่อให้การตรวจสอบเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และเมื่อผู้นั้นยอมรับการตรวจสอบแล้ว หากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าไม่ได้เสพ ก็ให้ปล่อยตัวไปทันที

การตรวจสอบตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

เห็นสมควรบัญญัติเพิ่มเติมในวรรคท้ายว่า “ผู้ขับขีรถที่เสพกัญชา ให้ถือว่าเป็นผู้ขับขีรถที่เสพยาเสพติดให้โทษตามความในวรรคแรก และให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบตามวรรคสองบังคับโดยอนุโลม”

เอกสารอ้างอิง

- สมยศ สุภกิจไพบูลย์, **กัญชาวิเศษเล่ม 2 กัญชารักษามะเร็ง**, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน, 2562).
- ระพีพงศ์ สุพรรณไชยมาตย์และโชษิตา ภาวสุทธิพิศุ, **รายงานการทบทวนสถานการณ์ของประโยชน์และโทษที่อาจเกิดจากการใช้กัญชาทางการแพทย์และการเปิดเสรีกัญชา**, งานวิจัยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2560.
- ธิดิพร สุวรรณอำภา และคณะ, **วารสารพยาบาลสาธารณสุข**. มกราคม - เมษายน 2565 ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 พลัฏฐ์ วงษ์พิริยชัย, “มาตรการทางกฎหมายในการปลูกและการใช้กัญชา: กรณีประเทศอูรูกวัย,” **วารสารกฎหมายและสังคมรังสิต**, 4, 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2565), หน้า 43-47.
- เมธัส ปัญณะเจริญรักษ์, “แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ : ศึกษากรณีการนำกัญชามาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์,” **วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต**, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2558.
- กัญชากับการตั้งครรภ์** [Online available] <https://chulalongkornhospital.go.th/kcmh/line/กัญชากับการตั้งครรภ์/>. (2566) 14 เมษายน.
- กัญชา vs กัญชง ประวัติความเป็นมาและความต่างในความเหมือน** [Online], Available URL: <https://www.baanlaesuan.com/145563/plant-scoop/marijuana>, 2566 (20 มีนาคม)
- นักเรียน ม.1 ถูกพี่ ม.3 บังคับสูบกัญชา หมดสติ หัวใจหยุดเต้น** [Online], available URL: <https://www.pptvhd36.com/newsA1/190213>, 2566 (18 พฤษภาคม).
- บุรีรัมย์ ตร.และครูฝ่ายปกครอง รวบ 3 นักเรียนชายหนีเรียนมั่วสูมสูบกัญชา ชดน้ำกระท่อม** [Online], available URL: <https://siamrath.co.th/n/419152>, 2566 (18 พฤษภาคม).